

"יש סטודנטים שמסתנוורים משולחן סנוקר במשרד פרטי, והפרקליטות נוצצת פחות"

אנשי הפרקליטות הבינו שהם מתחרים במשרדים הפרטיים על לבבות המתמחים, והתחילו לחזר אחר סטודנטים מצטיינים • נתונים שהתקבלו לבקשת התנועה לחופש המידע מגלים: 30% מהמתמחים בפרקליטות למדו באוניברסיטה העברית ובבר-אילן, 13% בנינתחומי ורק 8% באוניברסיטת תל אביב

אפרת נוימן

ההתמחות בפרקליטות היא בין המבוקשות בקרב סטודני טיפ למשפטים בישראל, בזכות העניין הרב בתחומי העיסוק של הפרקליטות והחשיפה לתיקים. עם זאת, אנשי הפרקליטות הבינו בשנים האחרונות כי הם מתחרים על הסטודנטים המצטיינים מול המשרדים המסחריים הגדולים, שמציעים תנאים מפנקים יחסית, חשיפה לעסקות ולסכסוכים הגדולים במשק ואפשרויות נרחבות לקידום אחרי ההתמחות. לכן, הפרקליטות התחילה לחזר אחר מועמדים להתמחות.

הליך הקבלה להתמחות בפרקליטות מתחיל ברישום של סטודני טיפ למשפטים למאגר של קורס, חברת השמה למשפטים. הסטודני טיפ נדרשים לצרף גיליון ציונים, קורות חיים והמלצות, ולסמן את המחלקות המועדפות עליהם בפרקליטות. עורכי הדין בכל מחלקה רואים את נתוני הסטודנטים שביקשו להתקבל אליה, ומזמנים לראיונות את המועמדים הנראים להם מתאימים ביותר.

מועמדים אינם חסרים. כ-2,300 מועמדים הגישו ב-2015 בקשות להתמחות בפרקליטות, ומתוכם נבחרו 350. בסיום ההתמחות יישארו בכל שנה קרוב ל-50 מהם כעורכי דין בפרקליטות.

נציגות נאה למכללות

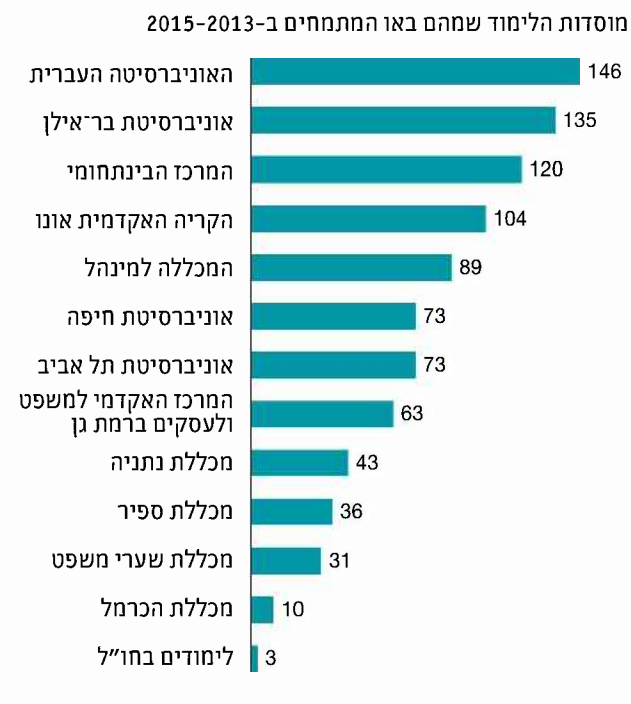
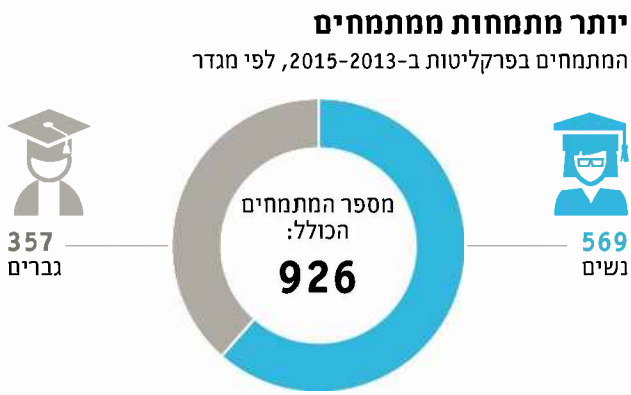
מנין מגיעים המתמחים לפרקליטות? משרד המשפטים מסר, לבקשת התנועה לחופש המידע, דע, נתונים על פילוח המתמחים בפרקליטות לפי מוסדות לימוד. הפנייה אל משרד המשפטים לקבלת הנתונים נעשתה באמצעות הקליניקה לחופש המידע בבית הספר למשפטים במכללה למינהל. הנתונים מראים כי מגיעים יחסית מעט מתמחים אל הפרקליטות מאוניברסיטת תל אביב, למשל, שאחרי הסטודנטים שלה מחזורים גם המשרדים הגדולים בעיר.

הנתונים מתייחסים לכ-926 מתמחים ב-2013-2015. הם כור ללים מתמחים בפרקליטות המדינה (אורחי, פלילי, חוקתי ומינהלי, כלכלי, דיני עבודה, בינלאומי); מחוז תל אביב (אורחי, פלילי, מיסוי וכלכלה); מחוז מרכז; מחוז ירושלים (אורחי ופלילי); מחוז דרום (אורחי ופלילי) ומחוז חיפה (אורחי ופלילי). הנתונים מראים

אוניברסיטת בר-אילן. למצולמים אין קשר לכתבה
צילום: תומר אפלבאום

מנהל יחידת הניהול בפרקליטות המדינה, עו"ד יריב רגב: "הבנו שיש לנו בעיה בגיוס סטודנטים מאוניברסיטת תל אביב, ולכן פעלנו להעמקת הקשר עם, למשל במפגשים ובערבי חשיפה"

נה פרקליט המדינה, שי ניצן, הבין שבפרקליטות צריכים להגיב יותר למשרדים ולמגזר הפרטי, ולכן כבר רואים מגמה של שינוי.

הפרקליטות ערכה כנס מצטיינים ארצי

מנהל יחידת הניהול בפרקליטות המדינה, עו"ד יריב רגב, מסביר כי עם כניסתו של ניצן לתפקיד פרקליט המדינה, בסוף 2013, התחילו בפרקליטות לשים דגש על ההון האנושי בכלל ועל המתמחים בפרט, שכן מרביתם של הפרקליטים החדשים יצאו לדרך כמתמחים בפרקליטות. "הבנו שאנחנו סומכים על כך שיפנו אלינו בגלל המאפיינים הייחודיים של ההתמחות אצלנו, אבל קיימת כיום תחרות קשה", אומר רגב. "לפעמים הסטודנטים סנוקר במשרד פרטי, והפרקליטות שלנו באירועים האלה היתה על

גראית פחות נוצצת – אם כי אין בכלל מה להשוות מבחינת התוכן. הפרקליטות היא בית הספר מספר אחת בליטיגציה, מתוקף תפקידה כמייצגת את המדינה בערכאות השונות ובתיקים הקשים והמורכבים בים ביותר. מעבר לכך, בפרקליטות באים לשרת את האינטרס הציבורי, וזה אחד המאפיינים המרכזיים של ההתמחות אצלנו ומה שמנחה אותנו בכל אחד מימי העבודה".

רגב מספר שהשינויים שנעשו בפרקליטות מתמקדים בגיוס ומיון ברמה הארצית. "הבנו למשל שיש לנו בעיה עם שיעור נמוך יחסית של גיוס סטודנטים מאוניברסיטת תל אביב להתמחות, ולכן עשינו פעולות להעמקת הקשר עם", הוא אומר. "אנחנו הרבה יותר נוכחים מול הסטודנטים של אוניברסיטת תל אביב במפגשים שונים ובערבי חשיפה, לאחר שבעבר ההשתתפות שלנו באירועים האלה היתה על

מעדיפים מלכתחילה את המשרדים הגדולים, ולא את שירות המדינה. "המטרה שלנו היא לתת לסי סטודנטים את הכלים הכי טובים במשפט המסחרי וגם הציבורי. אם מסתכלים על הצמרת של המגזר הציבורי, גם בעבר, יש שיעור גבוה של בוגרי אוניברסיטת תל אביב במחלקות היוקרתיות ובלשכת היועץ המשפטי לממשלה", אומר פרופ' רון חריס, דקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה. "אנחנו נו לא ממליצים לסטודנטים לאן ללכת. אני לא יודע להגיד אם אפי שריות העסקה העתידיות הן סי בה לכך סטודנטים שלנו בוחרים במגזר הפרטי, אבל אין ספק ששם מציעים אופק התפתחות מבטיח יותר. בעבר, לצד חיזור מצד המש"דים המסחריים אחרי הסטודנטים שלנו – גם לקרבה הפיזית יש מש"עות – המגזר הציבורי היה איטי יותר בפעולתו. אבל בשנה האחרונה

בסיס קשרים אישיים וברמה נמוכה יחסית. כמו כן, לראשונה ערכנו השנה כנס מצטיינים ארצי, שאליו הוזמנו כל הסטודנטים המצטיינים מכל האוניברסיטאות והמכללות. פרקליט המדינה הרצה, פרקליטי המחוזות נפגשו עם הסטודנטים, הפקנו חוברת שיווקית – וראינו את ההשפעה שהיתה לזה על הגיוס".

מה מחפשים בפרקליטות אצל המתמחים?

"אנחנו מחפשים את המצטיינים, גם מקצועית בלימודים וגם בפעילות ומעורבות חברתית, למי של כאלה שהשתתפו ביוזמות חברתיות התנדבותיות והראו מחויבות לשלטון החוק או ערכים חברתיים לאורך השנים. הם צריכים גם להיות מסוגלים לעבוד עצמאית, להבחין בין עיקר וטפל, ולהיות רחבי אופקים", אומר רגב ומוסיף כי בהתאם למדיניות משרד המשפטים ופרקליט המדינה, יש עדיפות בשלב הראיונות לקבוצות מיעוט.

קשרים בין מוסדות לימוד לשירות הציבורי

חריס, מציין נקודה חשובה: הבוגרים מהמוסד שלו הם רק 6% מהבוגרים של לימודי המשפטים המחפשים התמחות, ולכן ההשוואה האבסולוטית מטעה. ואכן, מספרם של מסיימי לימודי המשפטים גבוה יותר במכללות מאוניברסיטאות. מצד שני, עובדה זו רק מעצימה את הדומיננטיות של האוניברסיטה העברית ואוניברסיטת בר-אילן בקרב המתמחים בפרקליטות.

כך, באוניברסיטת בר-אילן, מתוך 190 בוגרי משפטים בשנה, כ-160 פונים להתמחות (השאר הם עתודאים או כאלה שממשיכים ישירות לתארים מתקדמים) – כך שבמשך שלוש השנים שבדקו, כ-28% מהבוגרים של בר-אילן שפנו להתמחות עשו זאת בפרקליטות. באוניברסיטה העברית מסיימים בממוצע בכל שנה 250 בוגרים, שמתוכם כ-230 פונים להתמחות – כך ש-21% מהבוגרים מתמחים בפרקליטות. בנינתחומי מסיימים בכל שנה כ-350 סטודנטים את לימודי המשפטים, ומתוכם כ-315 פונים להתמחות – כך ש-13% מהבוגרים מתמחים בפרקליטות. בתל אביב, לעומת זאת, פונים בכל שנה להתמחות כ-230 סטודנטים מתוך 270 בוגרים, כך ש-11% מהבוגרים מתמחים בפרקליטות.

8.11x14.73	2/2	עמוד 19	הארץ - the marker	16/09/2015	49687859-6
המרכז האקדמי למשפט ועסקי - 26330					

“הפרקליטות נוצצת פחות ממשרדי עורכי הדין הפרטיים”

המשך מעמ' 14

גם בפרקליטות המדינה – שאליה מתנקזים תיקים עקרוניים ותקדימיים, המערבים את משרדי הממשלה, צה"ל וגופי הביטחון – יש נוכחות מוגברת לאוניברסיטה העברית. מהמוסד הירושלמי מגיעים כשליש מהמתמחים בפרקליטות המדינה (80 מתמחים), ואחריו אוניברסיטת בר-אילן (58) והמרכז הבינתחומי (30). דקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, פרופ' יובל שני, אומר כי שיעור גבוה מבוגרי האוניברסיטה העברית פונים דווקא למגזר הציבורי ולמשרדי הממשלה השונים, אף שיש להם הצעות רבות ממשרדים פרטיים מובילים. לדבריו, מדובר בתחומי עניין שנלמדים כבר בזמן הלימודים, עם נטייה למשפט הפלילי והמינהלי. גם דקאן הפקולטה למשפטים בבר-אילן, פרופ' שחר ליפשיץ, מרוצה מהנתונים ואומר כי לפקולטה יש קשרים ארוכי טווח עם השירות הציבורי.

בהמשך הרשימה, מהמרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן הגיעו להתמחות בפרקליטות 63 בוגרים, 43 ממכללת נתניה, 36 ממכללת ספיר, וממכללת שערי משפט – 31. את הרשימה סוגרים מכללת הכרמל (עם עשרה בוגרים) ושלושה סטודנטים שלמדו בחו"ל.

עו"ד עינת הורביץ, מנכ"לית התנועה לחופש המידע, אמרה: “טוב עשה משרד המשפטים שבחר להעביר את המידע בנוגע למתמחים בפרקליטויות השונות בזמן המוקצב לכך על פי החוק. פנייה דומה הועברה על ידי התנועה לחופש המידע גם להנהלת בתי המשפט ולבית המשפט העליון, ואנו מצפים לתשובתם. בעתיד ניתן לצפות ממשרד המשפטים, המופקר על יישום חוק חופש המידע, כי מידע מסוג זה יפורסם באופן יזום לציבור, מה שיגביר את אמון הציבור במערכת אכיפת החוק.”

אפרת נוימן